

РЕШЕНИЕ

№ 108

гр. Бургас , 17.09.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – БУРГАС, I ВЪЗЗИВЕН НАКАЗАТЕЛЕН СЪСТАВ в
публично заседание на девети юли, през две хиляди двадесет и първа година в
следния състав:

Председател:	Захарин П. Захариев
Членове:	Катя Й. Господинова Светлин Ив. Иванов

при участието на секретаря Павлина Д. Костова
като разгледа докладваното от Светлин Ив. Иванов Въззивно частно
наказателно дело № 20212100600456 по описа за 2021 година

за да се произнесе, взе предвид следното:

Въззивното производство е образувано по повод въззивна жалба от адв. С.П. от АК-Бургас, в качеството ѝ на повереник на Д. Г. Д. ЕГН ***** от гр.Бургас – частен тъжител по НЧХД № 3014/ 2020г. по описа на Районен съд-Бургас, против протоколно определение № 2600409 от 20.04.2021г., постановено по същото дело, с което първоинстанционният съд прекратил на основание чл.24 ал.1 т.6 предл. първо от НПК наказателното производство по делото поради това, че за същото деяние съществува висящо досъдебно производство, което прокурорът отказва да прекрати, а съдебното производство се явява второ по ред.

С жалбата се оспорва законосъобразността на обжалваното прекратително определение с аргументи, че прекратяването на наказателното производство по образуваното в съда дело на практика лишава тъжителя Д.Д. от гарантираната му от закона наказателноправна защита срещу престъпление, за което прокурорът е преценил, че се преследва по тъжба на пострадалия, и е спрял досъдебното производство на това основание. Пострадалият е подал надлежна тъжба в срока по чл.81 ал.3 предложение второ от НПК, въз основа на която в районния съд е образувано наказателно дело от частен характер, но въпреки това прокурорът отказвал да прекрати спряното от него досъдебно производство на основание чл.245 ал.4 от НПК, поради което и по-късно образуваното съдебно производство

се оказвало процесуално недопустимо. Претендира се отмяна на прекратителното определение и връщане на делото на първоинстанционния съд за продължаване на съдопроизводствените действия, както и Районна прокуратура-Бургас да бъде задължена да прекрати незабавно на основание чл.245 ал.4 от НПК Досъдебно производство №300/2019г. по описа на II РУ на МВР-Бургас, Пор. № 984/2019г. по описа на БРП, а също и на тъжителя да бъдат присъдени сторените от него деловодни разноски за адвокатско възнаграждение.

В съдебно заседание пред въззивната инстанция тъжителят Д.Д. редовно призован, не се явява. Повереникът му – адв. П., поддържа жалбата с изложените в нея съображения и моли тя да бъде уважена.

Бургаският окръжен съд, след цялостна проверка на разпореждането в предмета и пределите на въззивната проверка по чл.313 и чл. 314 от НПК, независимо от основанията, посочени от жалбоподателя, намери жалбата за процесуално допустима, поради подаването ѝ в законоустановения 15-дневен срок от лице с надлежна процесуална легитимация – упълномощен повереник на частния тъжител, срещу подлежащ на съдебен контрол по реда на Глава XXI от НПК, и пред надлежния съд. Разгледана по същество, жалбата е изцяло основателна.

От прегледа на материалите по делото се установява следната фактическа обстановка:

На 06.05.2019г. по реда на чл.212 ал.2 от НПК било образувано досъдебно производство № 300/ 2019г. по описа на II РУ на МВР-Бургас, Пор. 984/ 2019г. по описа на Районна прокуратура-Бургас за извършено на същата дата престъпление по чл.131 ал.1 т.12 от НК. В хода на разследването, лицето Й. Д. П. било привлечено в качеството на обвиняем за престъпление по чл.131 ал.1 т.5 вр. чл. 130 ал.1 от НК за това, че чрез прострелване с метална сачма с пневматична пушка, нанесъл на Д. Г. Д. огнестрелна непроникваща в гръдния кош рана в меки тъкани в областта на гръдната кост, по начин, особено мъчителен за пострадалия, и с това му причинил лека телесна повреда, изразяваща се във временно разстройство на здравето, неопасно за живота. След приключване на разследването, като съобразил, че на пострадалия е причинена лека телесна повреда по чл.130 ал.1 от НК, а съобразно особената разпоредба на чл.161 ал.1 от НК, наказателно производство за престъпление по чл.131 ал.1 т.5 вр. чл. 130 ал.1 от НК се образува по тъжба на пострадалия, наблюдаващият досъдебното производство прокурор с постановление от 20.08.2020 г. спрял наказателното производство на основание чл.244 ал.1 т.1 вр. чл. 25 ал.1 т. 6 от НПК – на основание, че престъплението се преследва по тъжба на пострадалия. Наред с препис от постановлението за спиране, на пострадалия Д. било изпратено и уведомление по чл.50 и чл.81 от НПК, с което бил уведомен за основанията за спиране на наказателното производство и за възможността да подаде частна тъжба до съде в 6-месечен срок от деня, в който е получил съобщението за спиране на наказателното производство. Описаното по-горе съобщение било връчено лично на пострадалия Д. на 10.09.2020г.

Междувременно, още на 31.07.2020 г. тъжителят Д. сезирал Районен съд-Бургас с частна тъжба, с която повдигнал обвинение за деянието, предмет на разследване по ДП №

300/ 2019г. по описа на II РУ на МВР-Бургас, Пор. 984/ 2019г. по описа на Районна прокуратура-Бургас. По тъжбата било образувано НЧХД № 3014/ 2020г. по описа на Районен съд-Бургас. В хода на това производство, съдът уведомил Районна прокуратура-Бургас, че е сезиран с тъжба от страна на пострадалия Д.Д., изпратил препис от тъжбата на прокурора с указание да прецени, дали тъжбата е подадена в законния 6-месечен срок и в случай, че това е така, да упражни правомощието си по чл.245 ал.4 от НПК, като прекрати наказателното производство.

С разпореждане от 30.03.2021 г. наблюдаващият спряното досъдебно производство прокурор констатира, че тъжбата на пострадалия Д. е подадена в срока по чл.81 ал.3 от НПК, и разпоредил да се извършва проверка в деловодството на районния съд на всеки 3 месеца за приключване на производството по НЧХД № 3014/ 2020г., с оглед прекратяване на досъдебното производство на основание чл.245 ал.4 от НПК, за което действие в закона нямало срок.

С разпореждане от 12.04.2021г. първоинстанционният съд констатира, че при спряното досъдебно производство, и висящото наказателно производство от частен характер, образувани между едни и същи лица за едни и същи факти, по съдебното производство възниква хипотезата по чл.24 ал.1 т.6 от НПК, при която образуваното по-късно съдебно производство се явява недопустимо поради продължаващата висящност на досъдебното производство. В разпореждането изложил съображения, че прокурорът следва да прекрати досъдебното производство незабавно щом се увери, че тъжбата е подадена в срока по чл.81 ал.3 от НПК, и за това си действие не е обвързан от решението на съда по съществуването на производството от частен характер. С разпореждането отново указал на прокурора да извърши преценка за подаване на тъжбата в срок и евентуално да прекрати спряното досъдебно производство, за което да уведоми съда.

С писмо от 13.04.2021г. наблюдаващият досъдебното производство прокурор повторил оценката си, че тъжбата е подадена в срок, като заявил, че досъдебното производство подлежи на прекратяване на основание чл.245 ал.4 от НПК, но за реализиране на това правомощие в закона не бил установен срок, и изразил мнение, че досъдебното производство следва да бъде прекратено едва след приключване на съдебното производство по тъжбата.

С протоколно определение № 260409, постановено в проведеното на 20.04.2021г. открито съдебно заседание, съдът на основание чл.24 ал.1 т.6 от НПК прекратил наказателното производство по НЧХД № 3014/ 2020г., с аргументи, че спряното Досъдебно производство № 300/ 2019г. по описа на II РУ на МВР-Бургас, Пор. 984/ 2019г. по описа на Районна прокуратура-Бургас, и висящото към този момент НЧХД № 3014/ 2020г. имат идентичен предмет, и едновременно им съществуване и провеждане е процесуално недопустимо. Наред с това, с оглед разпоредбата на чл.24 ал.1 т.6 предл. първо от НПК, на прекратяване подлежи именно съдебното производство, тъй като е образувано второ по време.

При изложените факти въззивният съд напълно споделя доводите и съображенията на

първата инстанция, но не и крайното ѝ решение да прекрати висящото пред нея наказателно производство от частен характер.

Особеното на случаи като настоящия е, че при образувано и висящо досъдебно производство, каквото по правило се провежда само за престъпления от общ характер по аргумент от чл.191 от НПК, въз основа на събраните доказателства се установява, че разследваното деяние съставлява престъпление, което се преследва по тълба на пострадалия. Принципно, в отсъствието на предпоставките по чл.49 от НПК, досъдебното производство подлежи на прекратяване, но с оглед гарантиране правото на пострадалия на достъп до съд и за обезпечаване неговите права и законни интереси, законодателят е въвел основанието за спиране на досъдебното наказателно производство по чл.244 ал.1 т.1, във връзка с чл.25 ал.1 т.6 от НПК. Единствената цел на спирането на наказателното производство в тази хипотеза е да се предостави на пострадалия от престъплението възможност да упражни в 6-месечния преклузивен срок по чл.81 ал.3 предл. второ от НПК правото да сезира съда с частна тълба за извършеното престъпление. Друга специфика на разглежданото основание за спиране е неговото ограничаване със срок, равен на срока, в който пострадалият има право да подаде частна тълба, считано от получаване на съобщението за спиране на основание чл.25 ал.1 т.6 от НПК. Този извод изрично следва от разпоредбата на чл.245 ал.4 от НПК, която настоящият състав интерпретира в смисъл, че спирането на това основание може да трае най-много 6 месеца, след което спряното досъдебното производство следва незабавно да бъде възобновено и след това прекратено на основание чл.245 ал.2 предложение първо и ал.4 от НПК. В случай, че пострадалият подаде частна тълба по-рано от края на срока по чл.81 ал.3 от НПК, въз основа на съответно доказателство за този факт прокурорът следва да прекрати спряното досъдебно производство и преди изтичане на срока по чл.245 ал.4 от НПК. Не почиват на закона и напълно необосновани са съображенията на прокурора, че при получаване на доказателства за подадена в срок тълба от страна на пострадалия, нямало срок, в който следвало да се прекрати спряното досъдебно производство, както и че това прекратяване следвало да се извърши едва след приключване на образуваното по тълбата съдебно производство. Тази позиция не държи сметка за императивната разпоредба на чл.24 ал.1 т.6 предложение първо от НПК, която прогласява за недопустимо за образуване и подлежащо на прекратяване на наказателно производство, образувано при наличие на незавършено наказателно производство спрямо същото лице за същото престъпление. Друго съображение за нуждата от прекратяване на спряното на основание чл. 25 ал.1 т.6 от НПК досъдебно производство най-късно в 6-месечен срок съдът черпи от разпоредбата на чл.243 ал.1 т.1 вр. чл. 24 ал.6 от НПК – досъдебното производство се прекратява и в случаите, когато в 6-месечния срок след получаване съобщението за спиране на основание чл.25 ал.1 т.6 от НПК, пострадалият от престъплението не подаде тълба по реда на чл.81 от НПК.

Присъединявайки се изцяло към правилните и съобразени със закона аргументи на районният съд, настоящата инстанция намира решението за прекратяване на наказателното производство по НЧХД № 3014/ 2020г. за незаконосъобразно. Няма спор, че прекратяването

формално съответства на изискването на чл.24 ал.1 т.6 предл. първо от НПК, но районният съд не е съобразил, че чрез постановения прекратителен акт фактически и правно окончателно лишава пострадалия Д. от съдебна защита срещу осъщественото спрямо него престъпно посегателство. Действително, до този резултат се е стигнало заради упорството на прокурора да не осъществи правомощията си по чл.245 ал.4 от НПК въпреки наличието на всички условия за това, но това обстоятелство не оправдава лишаването на пострадалия от достъп до съд и съдебна защита на правата и законните му интереси. С оспореното прекратително определение са нарушени правото на справедлив съдебен процес по смисъла на чл.6.1, и правото на ефективни правни средства за защита по чл.13 от ЕКЗПЧОС, както и правото на пострадалия от престъпление, което се преследва по негова тѣжба, да повдига и поддържа обвинение за това престъпление пред съда, съобразно чл.80 от НПК. При условие, че още с постановлението за спиране на досъдебното производство прокурорът е заявил волята си да не продължава разследването, тѣй като престъплението е от частен характер, с оспореното прекратително определение районният съд драстично е ограничил процесуалните права на тѣжителя до степен да му се откаже правосѣдие. При възникналата по делото ситуация, районният съд не е следвало да прекратява наказателното производство, а е било нужно своевременно да сигнализира административния ръководител на Районна прокуратура-Бургас и при необходимост – горестоящите Окрѣжна и Апелативна прокуратура, както и инспектората на ВКП, с оглед преодоляване незаконосъобразния отказ на наблюдаващия прокурор да прекрати спряното досъдебно производство и отпадане на пречките по чл.24 ал.1 т.6 от НПК. Като не е сторил това, а е прекратил изцяло наказателното производство, районният съд е допуснал съществено нарушение на процесуалните правила, довело до ограничаване на процесуалните права на тѣжителя. Допуснатото процесуално нарушение несъмнено е съществено, но е отстранимо чрез законосъобразно ново разглеждане на делото. Порокът не може да бѣде саниран от настоящата инстанция, тѣй като страните по спора ще бѣдат лишени от една инстанция по фактите.

По повод претенцията на повереника на частния тѣжител за присѣждане на направените във въззивното производство разноски за адвокатско възнаграждение съдът се задоволява да отбележи, че липсват доказателства за направени разноски и за техния размер. Дори ако те бяха точно установени, присѣждане на разноски понастоящем не се дължи, тѣй като наказателното производство не е приключило с окончателен съдебен акт. Съгласно разпоредбите на чл.189 и чл.190 от НПК, въпросът за разноските се решава, след като подсѣдимият бѣде признат за виновен, за невинен или наказателното производство бѣде прекратено, а в случая делото предстои да бѣде разгледано от първоинстанционния съд.

Изложеното изисква отмяна на атакуваното определение като незаконосъобразно, и връщане на делото за ново разглеждане от друг състав на първоинстанционния съд, предвид разпоредбата на чл.29 ал.1 т.1 б. „в“ от НПК.

Така мотивиран, на основание чл.250 ал.4, вр. чл.334 т.1 и чл.335 ал.2, вр. чл.348 ал.3 т.1 от НПК, Бургаският окрѣжен съд, I въззивен състав

РЕШИ:

ОТМЕНЯ определение № 2600409 от 20.04.2021г., постановено по НЧХД № 3014/2020г. по описа на Районен съд-Бургас, с което на основание чл.24 ал.1 т.6 от НПК е прекратено наказателното производство по делото, образувано по тѣжба на Д. Г. Д. от гр.Бургас против Й. Д. П. от гр.Бургас.

ВРЪЩА делото на Районен съд-Бургас за ново разглеждане от друг съдебен състав от стадия „Подготовка на съдебното заседание“ по смисъла на чл.252 ал.4 от НПК.

Решението е окончателно.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____